ธนาคารแห่งประเทศไทย
BANK OF THAILAND

การยกระดับมาตรการจัดการภัยทุจริตทางการเงิน

ธนาคารแห่งประเทศไทย
13 มิถุนายน 2567

ธนาคารแห่งประเทศไทย
BANK OF THAILAND

ธปท. ร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง แก้ปัญหาภัยทุจริตทางการเงินอย่างต่อเนื่อง

- ธปท. ออกมาตรการจัดการภัยทุจริตทางการเงิน (มี.ค.66) เพื่อป้องกัน ตรวจจับ และรับมือกับปัญหาตลอดเส้นทางการทำธุรกรรม

เส้นทางการถูกหลอกลวงของประชาชน

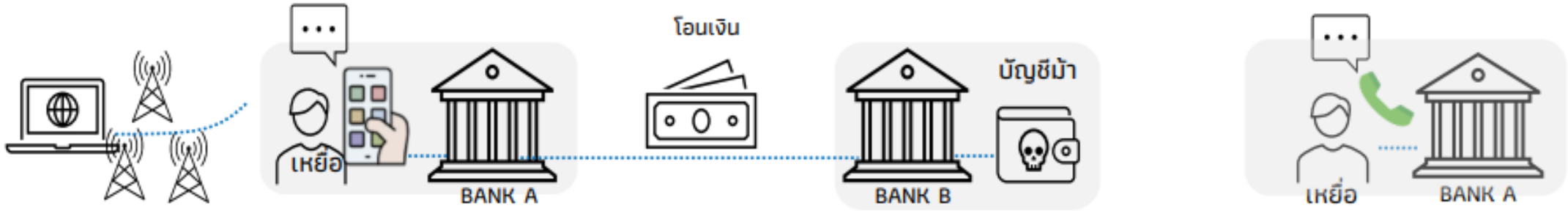

① หลอกลวงผ่านเครือข่ายโทรศัพท์หรือช่องทางออนไลน์

② เหยื่อหลงเชื่อโอนเงิน/แอปดูดเงิน

③ เงินถูกโอนผ่านบัญชีม้าไปยังคนร้าย

④ ผู้เสียหายแจ้งธนาคาร/ตำรวจ

ป้องกันมิจฉาชีพเข้าถึงประชาชน เช่น **งด**ส่งลิงก์ผ่าน SMS และอีเมล, ยืนยันตัวตนด้วย **biotmetrics**, จำกัด 1 **บัญชี mobile banking แต่ละธนาคาร** ใช้ได้ใน 1 อุปกรณ์ และ update ระบบ Mobilie banking อย่างต่อเนื่อง

มีระบบตรวจจับและติดตามบัญชีหรือธุรกรรมต้องสงสัย โดยต้องรายงานหน่วยงานที่เกี่ยวข้องอย่างทันการณ์

ตอบสนองและรับมือทันท่วงที โดยผู้ให้บริการต้องมีช่องทางติดต่อเร่งด่วนตลอด 24 ชั่วโมง

ธนาคารแห่งประเทศไทย
BANK OF THAILAND

ธปท. ร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง แก้ปัญหาภัยทุจริตทางการเงินอย่างต่อเนื่อง

- **ทำงานร่วมกับธนาคารอย่างต่อเนื่อง** เพื่อให้เท่าทันการปรับตัวของมิจฉาชีพ เช่น พัฒนาระบบ mobile banking ในการป้องกันแอปดูดเงินรูปแบบใหม่ ๆ

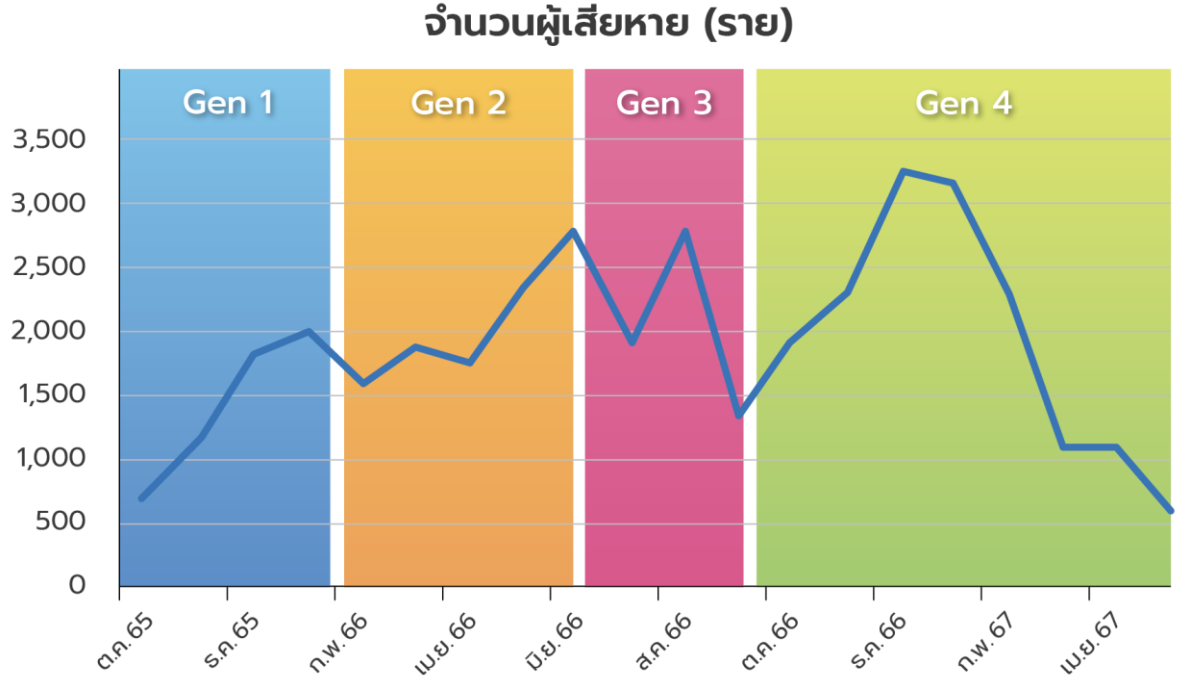

- **ร่วมกับภาคเอกชน** เช่น google แจ้งเตือนเมื่อลงแอปนอก store [google protect]

<u>หมายเหตุ</u>: แอปดูดเงิน generation ต่าง ๆ ที่มิจฉาชีพใช้เพื่อ remote เข้ามาควบคุมโทรศัพท์เหยื่อ : Gen 1 แอปประเภท team viewer/VNC, Gen 2 ใช้ช่องโหว่จาก accessibility service สำหรับคนพิการ, Gen 3 ใช้ช่องโหว่จาก accessibility service และใช้ screen overlay เพื่อปิดบังจอขณะดูดเงิน, Gen 4 แก้ไขแอปธนาคารและหลอกให้เหยื่อติดตั้งใหม่

ธนาคารแห่งประเทศไทย
BANK OF THAILAND

ธปท. ร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง แก้ปัญหาภัยทุจริตทางการเงินอย่างต่อเนื่อง

- **ร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง** ดำเนินการตาม พรก. มาตรการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมทางเทคโนโลยี พ.ศ. 2566
  - **จัดตั้งศูนย์ปฏิบัติการแก้ไขปัญหาอาชญากรรมออนไลน์ (AOC สายด่วน 1441)** รับแจ้งเหตุและระงับธุรกรรมต้องสงสัย
  - **แลกเปลี่ยนข้อมูลเส้นทางการเงินผ่านระบบ Central Fraud Registry (CFR)** เพื่อสนับสนุนการทำงานของตำรวจในการสืบสวนสอบสวนและอายัดบัญชีผู้ต้องสงสัย
  - **กำหนดบทลงโทษบัญชีม้าให้ชัดเจน**
    - **เปิด/ขาย/ให้เช่า/ให้ยืม** จำคุก 3 ปี หรือปรับ 300,000 บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ
    - **เป็นธุระจัดหา/โฆษณา** จำคุก 2-5 ปี หรือปรับ 200,000-500,000 บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

การหลอกลวงรูปแบบหลากหลาย สร้างความเสียหายค่อนข้างสูง

จำนวนคดีหลอกลวง
ในภาพรวม
ยังคงเพิ่มขึ้น

รูปแบบหลากหลาย
สูงสุดคือการหลอกซื้อสินค้า
รองลงมาคือหลอกโอนเงิน

สร้างความเสียหาย
กว่า 63,000 ล้านบาท
สูงสุดคือหลอกลงทุน

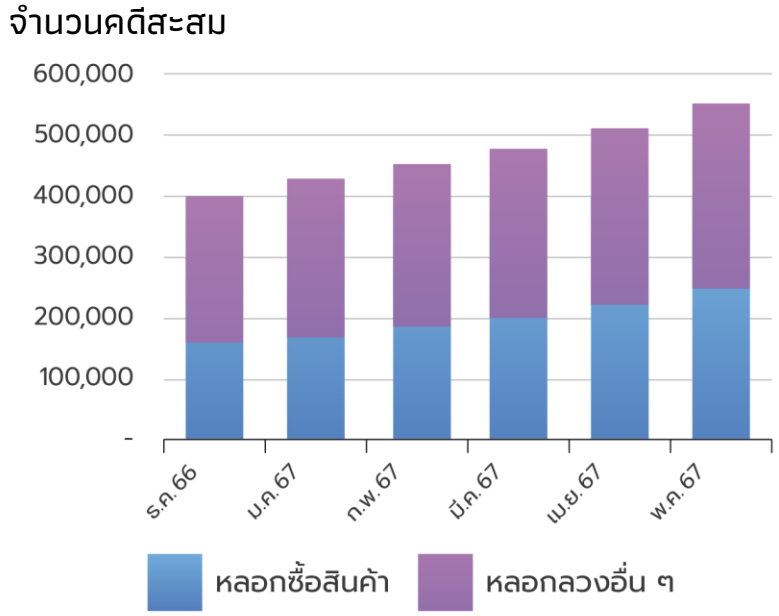

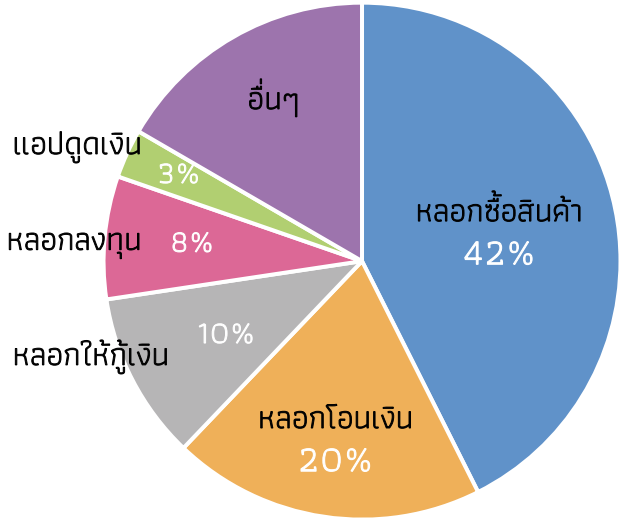

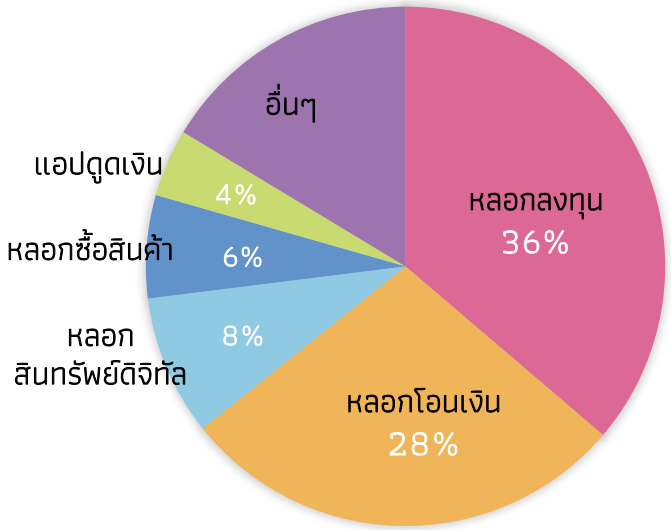

ข้อมูลจากศูนย์บริหารการแจ้งความออนไลน์ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ สะสม 1 มี.ค. 65 – 31 พ.ค. 67

ธนาคารแห่งประเทศไทย
BANK OF THAILAND

มิจฉาชีพใช้บัญชีม้าเป็นเครื่องมือหลักในการรับส่งเงินจากการหลอกลวงทุกประเภท

ในช่วง 1 ปี (มี.ค.66 – เม.ย.67) อายัดบัญชี
รวมเกือบ 2 แสนบัญชี และกว่า 30% เป็นบัญชีเปิดใหม่

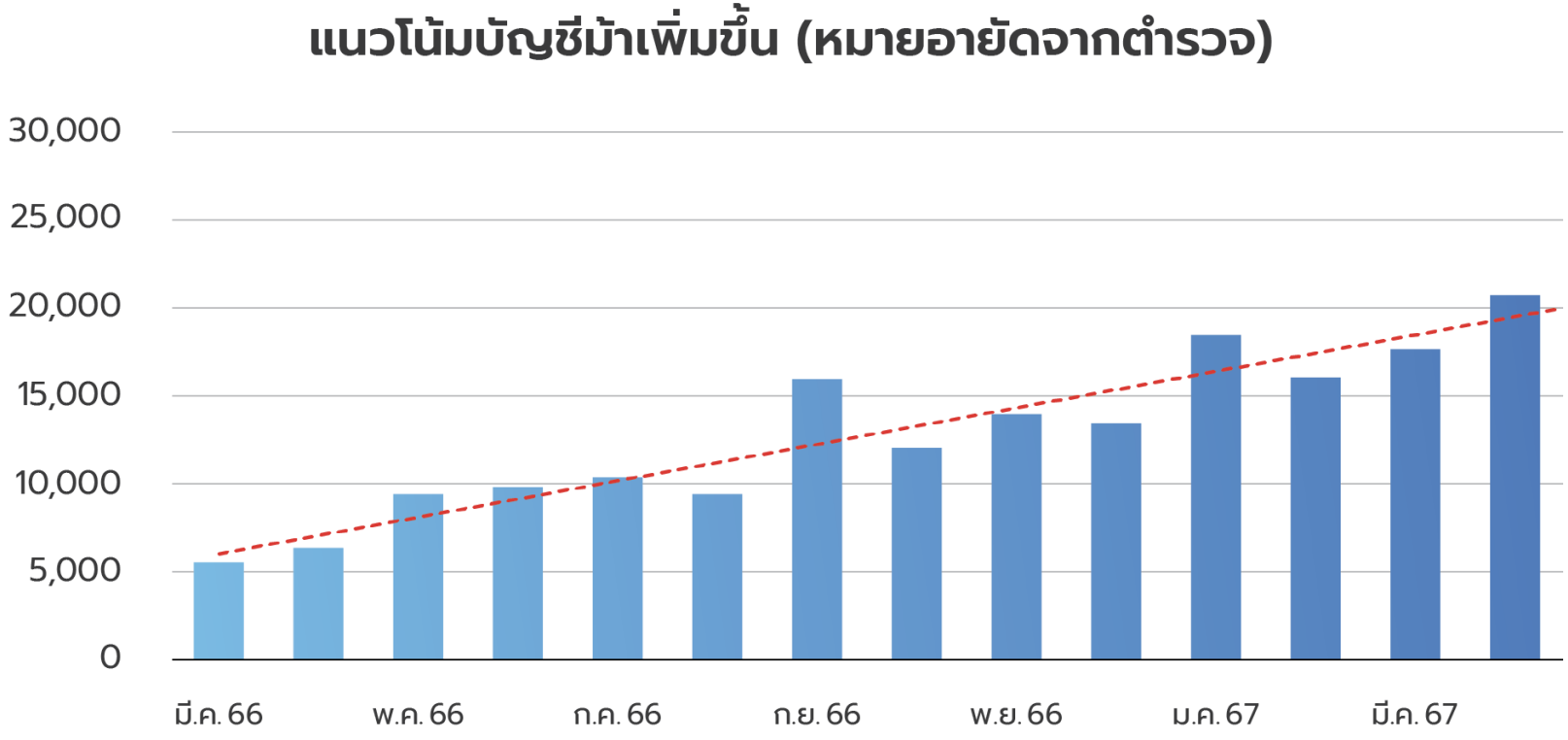

ที่มา : ธปท.

ธนาคารแห่งประเทศไทย
BANK OF THAILAND

ที่ผ่านมา การจัดการบัญชีม้าภายในธนาคาร ยังมีข้อจำกัดหลายด้าน

ความกังวลเรื่องกฎหมาย

การใช้ประโยชน์ข้อมูลจากระบบ CFR ไม่เต็มที่

แต่ละธนาคารจัดการเฉพาะบัญชีม้าภายในธนาคารตัวเอง

การจัดการบัญชีม้าทำได้ชั่วคราว

ธนาคารส่วนใหญ่ยังยึดกรอบเวลาในการปฏิบัติตาม พรก.ฯ ในการระงับบัญชีม้า

การจัดการบัญชีต้องสงสัยแตกต่างกัน

ธนาคารมีแนวทางการติดตามตรวจสอบพฤติกรรมผิดปกติและวิธีจัดการที่แตกต่างกัน

เกิดช่องโหว่ในการจัดการ ทำให้บัญชีม้าวนกลับมาใช้งานใหม่ หรือย้ายไปเปิดบัญชีที่ธนาคารอื่นได้

การยกระดับมาตรการจัดการภัยทุจริตทางการเงิน

มาตรการกลุ่มที่ 1: การยกระดับการจัดการบัญชีม้า

เพื่อจัดการทั้งระบบ ป้องกันได้รวดเร็ว ลดความเสียหายของประชาชน

มาตรการกลุ่มที่ 2: การมีผลิตภัณฑ์หรือบริการที่ดูแลให้ปลอดภัยมากขึ้น

กำหนดให้ธนาคารต้องมีผลิตภัณฑ์หรือบริการที่ดูแลให้ลูกค้าใช้บริการดิจิทัลได้ปลอดภัยมากขึ้น

ธนาคารแห่งประเทศไทย
BANK OF THAILAND

มาตรการกลุ่มที่ 1: การยกระดับการจัดการบัญชีม้า

เพื่อจัดการทั้งระบบ ป้องกันได้รวดเร็ว ลดความเสียหายของประชาชน

1. ยกระดับการจัดการ “บัญชี” เป็น “บุคคล”

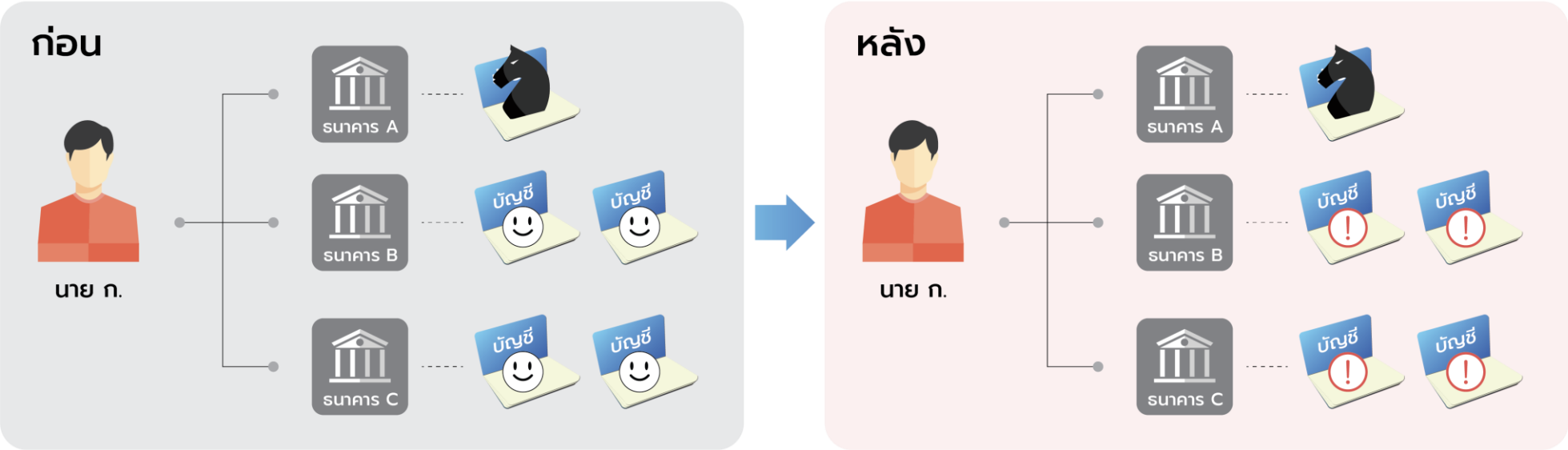

2. จัดการบัญชีต้องสงสัยเร็วขึ้น ครอบคลุมขึ้น

3. ดำเนินการเข้มข้นขึ้น (ทั้งบัญชีที่มีอยู่เดิม และการเปิดบัญชีใหม่)

ธนาคารแห่งประเทศไทย
BANK OF THAILAND

มาตรการกลุ่มที่ 1: การยกระดับการจัดการบัญชีม้า จัดระดับบุคคลที่มีความเสี่ยง

ฐานข้อมูล ปปง.

ข้อมูลจากประกาศของ ปปง. เป็นรายชื่อผู้มีความเสี่ยงสูงเข้าข่ายกระทำผิดตาม พรก.ฯ

ฐานข้อมูล CFR

ข้อมูลในระบบ CFR เป็นรายชื่อผู้ที่ถูกแจ้งความหรือมีส่วนเกี่ยวข้องในเส้นทางเงินทุจริตในทุกธนาคาร

- ธปท. ออกหนังสือเวียนให้ธนาคารใช้ข้อมูลรายชื่อในระบบ CFR ระหว่างกันเพื่อจัดการบัญชีของบุคคลนั้นข้ามธนาคารได้

ฐานข้อมูลธนาคาร

ข้อมูลจากการที่ธนาคารติดตามพฤติกรรมผิดปกติของลูกค้า เช่น บัญชีที่โอนเงินเข้าออกมูลค่าน้อยในระยะเวลาสั้น ๆ หลายครั้ง เป็นต้น

- ธนาคารแลกเปลี่ยนรูปแบบ “พฤติกรรมผิดปกติ” และ “วิธีการจัดการ” เพื่อให้การตรวจสอบมีมาตรฐานเดียวกัน และขยายผลการกวาดบัญชีต้องสงสัยได้

ธนาคารแห่งประเทศไทย
BANK OF THAILAND

มาตรการกลุ่มที่ 1: การยกระดับการจัดการบัญชีม้า

ทุกธนาคารจัดการบัญชีม้าตามระดับความเสี่ยงด้วยมาตรฐานเดียวกัน

1. กลุ่มบุคคล ตามความเสี่ยง	2. จัดการเร็วขึ้น ครอบคลุมขึ้น		3. ดำเนินการเข้มข้นขึ้น			
	การจัดประเภท		บัญชีที่มีอยู่เดิม		การเปิดบัญชีใหม่	
	ก่อน	หลัง	ก่อน	หลัง	ก่อน	หลัง
ฐานข้อมูล ปปง. เริ่มดำเนินการแล้ว	อัปเดต **รายเดือน**	→ อัปเดต **ทุก 1-2 สัปดาห์**	**ระงับช่องทางอิเล็กทรอนิกส์** ทุกบัญชี ทุกธนาคาร (พิสูจน์ข้อเท็จจริงเข้มข้น)		x	→ **พิจารณา ไม่เปิดบัญชีใหม่** ทุกธนาคาร
ฐานข้อมูล CFR 31 ก.ค.	**เฉพาะธนาคารที่เกี่ยวข้องในเส้นทางเงิน**	→ **ทุกธนาคาร**	**ระงับการทำธุรกรรม 3-7 วัน** เฉพาะบัญชี เฉพาะธนาคาร	→ **ระงับช่องทางอิเล็กทรอนิกส์** ทุกบัญชี ทุกธนาคาร (พิสูจน์ข้อเท็จจริงเข้มข้น)	x	→ **เปิดบัญชีใหม่ได้ที่สาขาเท่านั้น** ทุกธนาคาร (พิสูจน์ข้อเท็จจริงเข้มข้น)
บัญชีที่ธนาคารตรวจว่าต้องสงสัย เริ่มดำเนินการแล้ว	**แตกต่างกันแต่ละธนาคาร**	→ **มีรูปแบบการตรวจจับเป็นมาตรฐานเดียวกัน**	**แตกต่างกันแต่ละธนาคาร**	→ **ทุกธนาคารดำเนินการตามความเสี่ยงด้วยมาตรฐานเดียวกัน** เช่น ตรวจสอบเพิ่มเติม แจ้งเตือน ระงับชั่วคราว ให้ลูกค้ายืนยันตัวตน	x	→ **ทุกธนาคารดำเนินการตามความเสี่ยงด้วยมาตรฐานเดียวกัน** เช่น ตรวจสอบเพิ่มเติม มีเงื่อนไขการใช้บัญชี

มาตรการกลุ่มที่ 2 : ธปท. กำหนดให้สถาบันการเงิน มีบริการเพิ่มเติมที่ช่วยดูแลให้ประชาชนใช้บริการดิจิทัลได้ปลอดภัยยิ่งขึ้น

มาตรการที่ให้สถาบันการเงินดำเนินการ (เริ่มเห็นบริการตั้งแต่ Q4 ปี 67)

- มีทางเลือกให้ลูกค้าสามารถล็อคเงินในบัญชีไม่ให้ทำธุรกรรมผ่านช่องทางอิเล็กทรอนิกส์ และปลดล็อคได้ยากขึ้น และ/หรือ ปรับลดค่าวงเงินในการสแกนใบหน้าการทำธุรกรรม ใน mobile banking

- **เสนอบริการเพิ่มเติม** อาทิ การโอนเงินที่อาศัยบุคคลอื่นช่วยอนุมัติ [double authorisation] การโอนเงินเฉพาะรายชื่อที่กำหนดไว้ล่วงหน้า